host

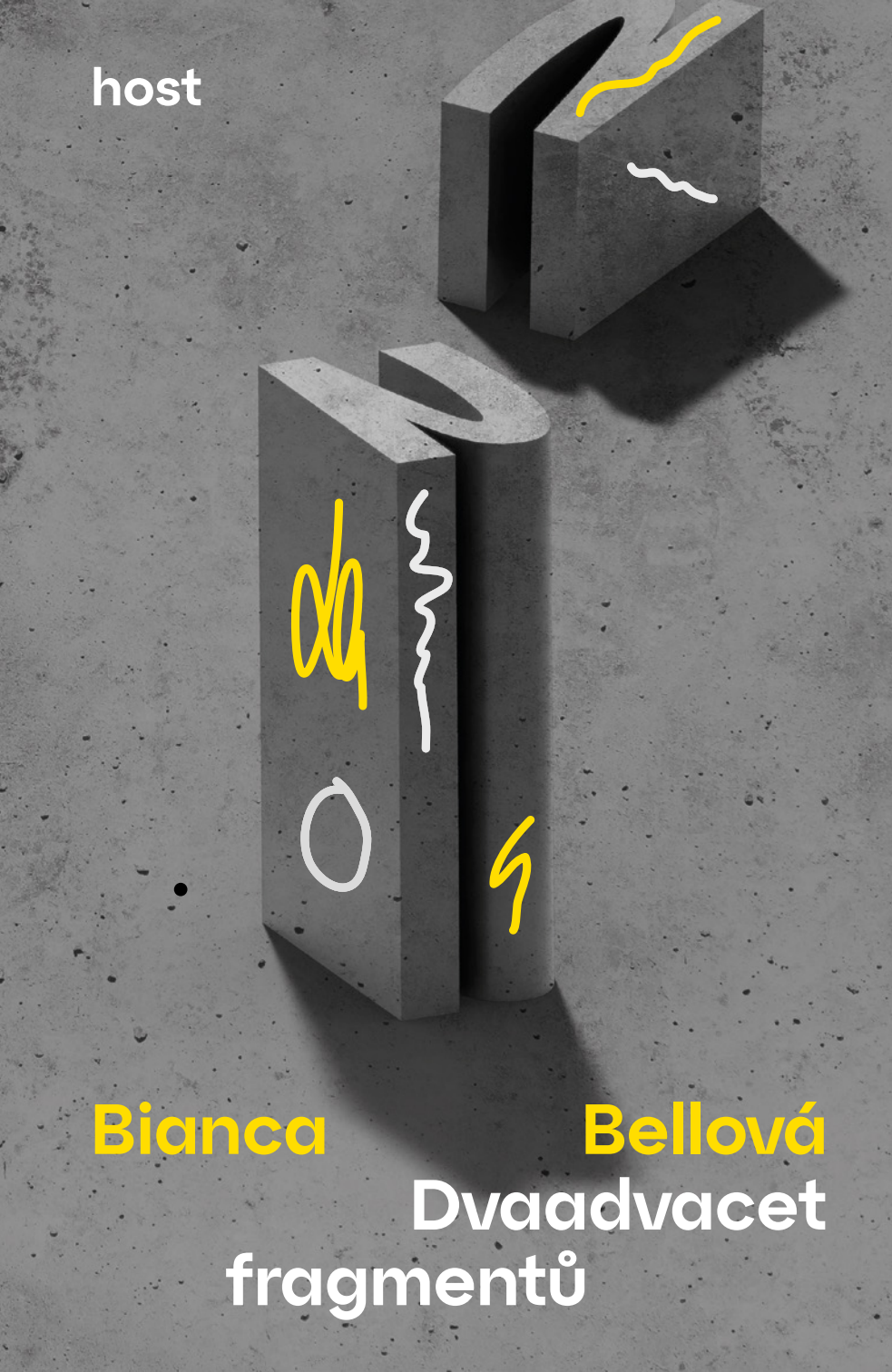

Bianca Bellová

Dvaadvacet fragmentů

Brno 2025

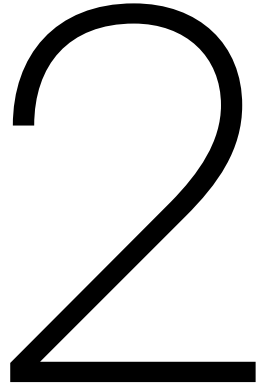

Bianca Bellová
Dvaadvacet

2

fragmentů

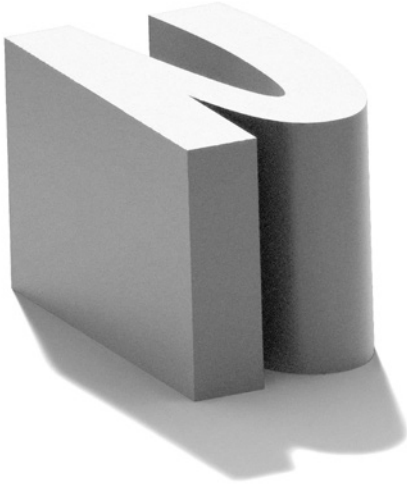

© Bianca Bellová, 2025
© Host — vydavatelství, s. r. o., 2025
(elektronické vydání)
ISBN 978-80-275-2806-6 (PDF)
ISBN 978-80-275-2807-3 (ePUB)
ISBN 978-80-275-2808-0 (MobiPocket)

Věnováno mým přátelům

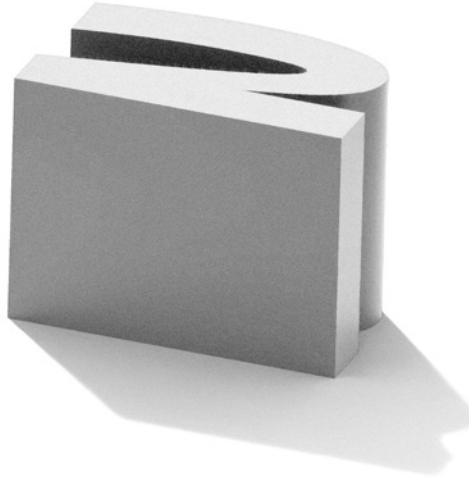

Zázrak

Věnováno Petru Hruškovi

„Na obci je maras," pravil tata suše, „ale pro ten raz nam zrobili zabavu." Bylo poznat, že je na svou obec pyšný, ostatně dělalo tam pár chlapů z jeho bývalé partyje. Mama se mračila, pravila, že to bude zase nějaka plotovina, ale stejně jsme poznali, že se na to těší, podle toho, jak se dlouho převlíkala a kroutila před zrcadlem, které měla na vnitřku dveří staré vrzavé skříně, a že si dokonce namalovala pusu. Nás děti přinutila umýt si krky a zkontrolovala nám nehty, jestli nám za nima nerostu kobzole. Martinka fňukala, že se ji nikam nechce a že ju boli nohy a jestli pry aspoň bude ohňostroj. Tata pravil, že ohňostroj je každy rok na silvestra, ale kouzelnik jednou za osmdesat let. A že jeho taky škrti ten naškrobeny limec u košile a nefňuka.

Mně se nechtělo vůbec, nestála jsem o to, aby mě někdo viděl s rodiči — a že tam bude celé město. První chlap ležel na zádech na trávě asi dvacet metrů od baráku a hlasitě chrápal.

„Neni to Jozek?“ pravila mama. „O, spodňaky mu lezu z gati!“

„Ba, narvany jak kryka,“ pravil tata a jemně do něj šťouchnul špičkou boty. Chlap se ani nehnul. Mama vzdychla, ale neříkala už nic. Než jsme došli na náměstí, viděli jsme cestou ležet další tři.

„Tuž ty oslavy brzo začaly,“ neodpustila si mama. Tata nic neříkal, pravou ruku za zády, nosil ji tak od té doby, co mu na šachtě vozík uskřípnul čtyři prsty, ani ji nikomu nepodával, leda když se napil, to pak tou zmrzačenou rukou hrál v hospodě na piano a chlapi mu posílali panáky.

Před radnicí už stálo shromážděné celé město, baby i chlapi vyšňoření, děcka ve svátečním. Už se smrákalo. Chlapi si u stánku kupovali pivo do kelímku a jejich ženy napomínaly děcka, co příliš hlasitě křičela. Před osmou se k mikrofonu na pódiu přišoural starosta Petřek. Udělalo se takové ticho, že bylo slyšet, jak mu vržou boty. Petřek si odkašlal a několikrát zaťukal do mikrofonu, až nám z toho v uších zazvonilo.

„To je taky chuj,“ pravil tata a otřel si čelo kapesníkem. Byl zpocený jako všichni, bylo dusno, ale naštěstí se začal zvedat vítr. I starostovi tekly po obličeji čůrky potu.

„Tak občane,“ pravil starosta a udělal dramatickou pauzu. Rozhlížel se po občanech a pravou ruku si při tom držel na srdci.

„Co je mu?“ šťouchla mama do taty loktem. „Nema infarkt, nebo jestli ho šlak netrefil?“

Starosta se zhluboka nadechl a pokračoval: „Občane! Jak vite, naše město slavi letos slavne vyroči. Neni to jen

tak nějake vyroči, je to vyroči kulate. Tuž zme tady s vyborem dali paly dohromady, jak to nejlepe oslavit. Vy vite, že my myslime hlavně na lidi, aby se jim tu dobře žilo a byli tu jako doma."

V reproduktorech hlasitě zarachtalo, jak se do mikrofonu opřel poryv větru.

„Měli zme tu ruzne navrhy — berani zapasy, provazochodkyňu lebo bublifuk s bublinami, do kterych se cely chlop vejdě. Ale bo je to vyznamne vyroči, chtěli zme cosyk opravdu specialneho, co žadne ine město něma a ani mit němože. Občane, němudu vam lhat, levne to nebylo, ale chtěli zme, aby si to i vaše děcka na cely život zapamatovaly. Až budou vaše děcka na smrtelnych lužkach, aby si k sobě všechny svoje blizke zavolaly a vypravěly jim o tym, co se tady dneska odehraje. Občane," řekl s náhlou vážností a vztyčenou pravicí ukázal vzhůru k radniční věži. Na nasvíceném ochozu stála za bezpečnostním pletivem černě oblečená postava a vehementně nám smrtelníkům dole mávala.

„Pozvali jsme si zahraničního umělca, totiž iluzionistu. A ten vam předvede, co ještě nikdo nikdy neviděl. Necha zmizet tady tu naši radnični věž i s hodinami!"

Starosta Petřek se odmlčel, aby svá slova nechal zapůsobit. Na náměstí pod věží se rozhostilo ticho, že by bylo slyšet špendlík spadnout, jen vítr bouchal s dráty na vlajkovém stožáru.

„Pry zahranični," zašeptal hodně nahlas můj spolužák Jiřik Žiga, „dyť je to Maďar!"

Několik hlav se na něj obrátilo a udělalo „pšt!".

„Migej dodom," zasyčela na něj paní Žigová, ale on na ni udělal smutné oči, jako že už bude hodný, a nikam nemigal.

„Občane, prosim potlesk pro pana maga Lancrediho!"

Zatímco občané tleskali, kouzelník na věži se uklánělá mával. Pak světlo na ochozu zhaslo, zůstaly svítit jen věžní hodiny. Už byla skoro tma a mágova silueta proti večernímu nebi byla těžko rozeznatelná. Spolu s nějakým dalším mužem, zřejmě asistentem, začali rychle sundávat ochranné pletivo. Pak najednou zmizela levá půlka věžních hodin a náměstím to zahučelo. Pak druhá půlka. I Martinka se na chvíli přestala vztekat a zůstala stát s hubou dokořán.

Postupně mizely všechny čtyři stěny věže, na kterých se ještě před chvílí odráželo světlo pouličních lamp. Naše mama si dala ruce v bok a pochybovačně se zamračila.

Pak fouklo. Znovu se objevila pravá část věžních hodin a po ní i levá. Jak vítr sílil, začal odkrývat další a další výseče z již zmizelé věže a pleskat dlouhými pruhy černého sukna o zdivo.

„Je to Maďar a jmenuje se Lajoš," vykřikl Jiřik Žiga a v davu to temně zahučelo. Všichni pohlédli na ochoz. Po kouzelníkovi Lancredim ani stopy. Bleskurychle pochopil, že situaci nezachrání, a nejspíš už ujížděl k Uhrám. Metry černé látky se zmítaly ve vzduchu jako vlasy nějaké dračí princezny a hlasitě práskaly jako šlehání bičem.

Občané nehnutě hleděli k věži.

„Tuž ještě něco budě, ne?" pravil někdo. „To přece neni cele?"

Nikdo neodcházel, lidé setrvávali na svých místech, odmítali uvěřit, že by někdo na významné výročí vymyslel

takovu chujovinu. Zpoza pódia se někdo tiše přikradl, aby uklidil mikrofon. Vítr zesílil.

„A ohňostroj nebude?“ fňukla Martinka.

„Tuž něbudě, děvucho,“ pravil tata a zapálil si. „Ani drobňoky nězbyly, na ohňostroj ani na malinovku, všechny penizky se vydaly na Maďara,“ zasmál se hořce.

„Tuž zbabrali to jako dycky,“ povzdechla si naše mama bez stínu výčitky či překvapení. „Tuž pujděme dodom?“ zeptala se. Tata nevěřícně vrtěl hlavou. Mama se ho jemně dotkla na předloktí a kývla hlavou směrem k domovu.

Někteří v té větrné noci stáli na náměstí až do rána, protože čekali, že přece ještě něco bude. Ale nebylo. Jediné, co té noci ve městě zmizelo, byl Maďar s milionem z městské pokladny. Těch dvě stě třicet metrů černého plátna leží v radničním skladu ještě dneska; používá se pokaždé, když někdo významný umře.

Když jsme šli dodom, míjeli jsme siluety havířů, kteří na trávníku stále snili svůj hluboký sen.

Smrt v Tokiu

Do temnot staré studně
padá
květ kamélie

Josa Buson

Někdy je krása tak veliká, že se to skoro nedá přežít. Neumím to neprožívat, baroko je moje slabost a Japonci tomu taky rozuměj. Když tam náš orchestr hraje, vždycky máme barokním repertoárem vyfutrovaný noty od začátku do konce; mezi smyčcema často probíhaly sázky, jestli se nám ty studený čumáky podaří rozbrečet. Japonci jsou ale tvrdý a uměj v sobě ty emoce zatlouct deset sáhů pod zem. Obyčejně nakonec brečím jen já.

Jak říkám, někdy je ta krása k neunesení. Když v Marcellově *Koncertu d moll pro hoboj a smyčce* najednou nastoupí hoboj a vystoupá k nebesům, kde dovádí s andělama a nebeským ptactvem, je vám tak krásně, že byste klidně mohli umřít. Ale nesmíte to vzít moc doslovně.

Jako hobojista Radovič, který při *Adagiu* nastoupil s procítěným výrazem, zhluboka se nadechl, pohlédl ke stropu a zhroutil se k zemi, až hlavou cinknul o stojan s notama prvních houslí. V zákulisí vykřikla harfenistka Edita

a vyběhla na pódium. Dirigent Ehrlich byl stará škola, na nemoci nevěřil, jednou nechal cellistu dokonce hrát s nohou v čerstvý sádře, a tak teď nepřestával dirigovat a rozzlobeně vrtěl hlavou, jako by byl vrtoch nezbedného hobojisty přes míru. Ale ubíhal jeden takt za druhým, diváci natahovali krky, hudebníci po sobě nejistě pokukovali a bez ohledu na Ehrlichovo mávání postupně přestávali hrát. Radovič byl tuhý jak prkno.

Nějací zřízenci ho zručně popadli a odnesli do zákulisí. Běžel jsem za nima. Radovič měl fialový rty a nedalo se poznat, jestli vůbec dýchá. Někdo ho přikryl pouzdrem od harfy. Na pódiu už se mezitím znovu hrálo, nějakej Bach, hlavně bez hoboje. Maličká Japonka z produkce odněkud přispěchala s defibrilátorem, přiklekla k Radovičovi, rozepla mu bílýho motýlka i smokingovou košili a přilepila na něj dvě elektrody. Radovič měl velmi ochlupený prsa.

Odstoupili jsme od něj, Japonka stiskla tlačítko na přístroji a defibrilátor vydal výboj, Radovič sebou škubnul a přístroj zhasnul. Copak měl někdy Radovič problémy se srdcem? Byl ještě mladej, pětačtyřicet, takhle se přece během vystoupení nikdo jen tak neskácí, to se mezi muzikantama nedělá.

„Ano, já jsem tlumočník!“ zavolal jsem, když konečně dorazila rychlá pomoc, která dle mýho soudu zas tak rychlá nebyla. Spíš adagietto, řekl bych. Lékař se mi uklonil a požádal mě, abych si sedl vedle Radoviče do sanitky. Rozhlídnul jsem se po našem souboru a vážně jim pokývl, vědom si svý odpovědnosti. V sanitce jsem Radoviče celou dobu držel za ruku. Říkal jsem mu, že to bude dobrý, ať myslí na

děti a na Selmu. Díval se na mě vodovýma očima, vůbec netuším, jestli mě vnímal. Na ulice Tokia pršelo, kapky prolétaly mezi světly velkoměsta, lidi chodili s barevnýma deštníkama, naše sanitka se pomaličku sunula vpřed, houkala mnohem hlasitěji než sanitky v Evropě a do toho z tlampače upozorňovala, že jede, a nabádala kolemjdoucí k opatrnosti. Zapomněl jsem si vzít kabát, a tak mi teď byla zima.

Jeli jsme dál nesmyslně pomalu deštivou nocí. Ještě včera večer jsme byli s Radovičem a dalšíma dechařema v onsenu, japonských lázních, čuměli na hvězdy a v pauze pili japonský pivo a přikusovali tempuru. Radovič teď zachrčel a já jsem zaťukal na okýnko kabiny, řidič zmáčknul knoflík a okýnko se otevřelo, prosil jsem ho, nakolik mi má znalost zdvořilostní japonštiny dovolila, aby na to trochu šlápnul, jestli ze sanitky nechce mít pohřebák, ale řidič se jen uctivě uklonil směrem do vozovky a ujistil mě, že mají ohledně rychlosti přísný předpisy, který za žádných okolností nemůžou porušit.

Na příjmu v nemocnici se mi přišli uklonit dva zdravotníci. Radovič znovu zachrčel, jako by se mi ještě snažil něco důležitýho říct, ale přitiskli mu na obličej kyslíkovou masku a rychle ho odvezli dlouhou chodbou pryč. Ještě než se za ním zavřely dveře na fotobuňku, viděl jsem, jak se pokusil zvednout ruku.

Čekárna byla cítit lyzolem a zeleným čajem. Přemýšlel jsem o Radovičovi. Jak se na cestu do Japonska těšil. Jak se na sebe pokradmu dívali s harfenistkou Editou; na zájezdu nebyl nikdo, kdo by to o nich nevěděl, jen oni dva si mysleli, že jsou nenápadný; vždycky to tak v souboru bývá

a vždycky to nakonec blbě dopadne. Kradmý pohledy, nenápadný doteky, pak se večer společně někam vytratí z gala večeře a končí to střídavou péčí o děti na jedný nebo na obou stranách. Ale nemám v popisu práce dělat mravnostní policii, mám na starosti jen tlumočení, protože jsem kdysi absolvoval pět semestrů japanistiky.

Musel jsem v čekárně usnout. Oba doktoři se do ní určitě přikradli jako myšky, protože jsem sebou najednou trhnul a oni stáli přede mnou jak duchové. Na obličejích měli roušky a ukláněli se. Chvíli po nich přišla sestra a podávala mi průhledný igelitový pytel se všema Radovičovýma věcma. Vyšel jsem před nemocnici. Byla mi zima a pršelo na mě. Naproti nemocnici byla nálevna, jejíž záclonky *noren* vyvěšený nad vchodem hlásily, že je otevřeno. Dal jsem si několik lahviček horkýho saké.

Mávnul jsem si na taxík, rád jezdím japonskýma taxíkama, ze kterých vyskočí taxikář v kvádru a rukavičkách anebo dveře automaticky otevře tlačítkem na palubní desce. Jedu komfortním sedanem ulicemi velkoměsta, který nikdy nespí, na ulicích samí divnolidi, muži s líp pěstěným obočím, než má moje žena, holky v minisukních stylizovaný jako postavy mangy s obrovskýma očima a neviditelnými pasy, skupinky mužů ve stejně střiženejch černejch oblecích, muži v důchodovým věku a bezpečnostních vestách, usměrňující pomocí světelných kuželů pohyb chodců, a já sám na zadním sedadle taxíku, přiopilej, zmoklej a s pytlem Radovičových věcí na klíně.

Orchestr měl po koncertu připravený pohoštění. Když jsem vešel, všichni naráz zmlkli. Nemusel jsem nic říkat.

Dirigent Ehrlich znechuceně zavrtěl hlavou. Harfenistka vzlykla.

„A kde máš futrál od harfy?“ vykřikl produkční. Někdo předtím Radoviče přikryl plátěným pouzdrem od harfy. Pokrčil jsem rameny. Pouzdro už se nikdy nenašlo.

Orchestr pokračoval v koncertním turné do Ósaky a Kjóta a já zůstal v Tokiu, abych vyřídil všechny náležitosti, jednal s konzulátem, márnicí a pozůstalýma v Čechách. To bylo ze všeho nejtěžší, říct Selmě, že se jí muž nevrátí z turné — ne z rallye, horolezeckýho výstupu nebo jachtařský soutěže, ale z obyčejnýho turné, kterých už absolvoval nejmíň tucet.

Jak se záhy ukázalo, pojistka nám nepokrývala repatriaci těla v plný výši a rodina si to nemohla dovolit. Naproti tomu by kremace a transport popela v urně vyšly jen na osmdesát tisíc jenů, něco přes deset tisíc korun. Z márnice chtěli Radoviče vyšoupnout, musel by do hotelu pro nebožtíky a ten taky není zrovna levnej.

„Máte štěstí, že je zima,“ pokýval významně hlavou nemocniční zřízenec, když jsem vyřizoval doklady pro kremaci. Musel jsem pak dlouho přemýšlet, co tím chtěl říct. Datum kremace dohodli za dva dny.

Některý věci o Japonsku se naučíte ve škole, některý z vyprávění, ale některý si musíte zažít. U kremace platí to poslední. Čekal jsem v krematoriu s vicekonzulkou, dámou v šedým kostýmu s růžovou broží, která už řadu kremací absolvovala. Občas se na mě povzbudivě usmála, nechtěl

byste přece, aby váš kolega odcházel na poslední cestu tak daleko od domova úplně sám. Měl jsem sto chutí jí říct, že mi nějakej Radovič, kterej na turné smilní s harfenistkou, může bejt úplně ukradenej.

V místnosti číslo 18 už stála na katafalku rakev.

„Prostě dělejte to co já," pošeptala mi vicekonzulka a přátelsky do mě šťouchla loktem. Stáli jsme na jedný straně rakve, ruce založený pod břichem, hlavy svěšený. Cítil jsem lyzol a rybinu. Přišli dva buddhističtí mnichové v hábitech s bílou légou, postavili se na druhou stranu rakve a začali odříkávat sútry. Podíval jsem se na vicekonzulku, jestli je to nutný, vždyť Radovič často prohlašoval, že je ateista. Vicekonzulka slabě zavrtěla hlavou.

Pak přišli dva zřízenci a bez varování odsunuli víko rakve. Nečekal jsem to, a tak jsem Radovičovi pohlédl přímo do popelavý tváře. Byl celej zasypanej nějakým barevným kvítím, jen hlava mu koukala. Málem jsem za ním do tý rakve spad.

„Do prdele, Radoviči!" vykřikl jsem polohlasem. Vicekonzulka mě jemně chytila za předloktí.

„Nečekal jsem to," řekl jsem omluvně. Napadlo mě, že na mě s Radovičem sehráli kanadskej žertík. Musel jsem se zadívat na pevnej bod před sebou, abych neomdlel. Pak k rakvi přistoupili zřízenci, přiklopili víko, posunuli rakev na rošt kremační pece a tlačítkem rošt zasunuli do pece. Dveře pece se zavřely. Mnichové sklonili hlavy, zřízenec stiskl další tlačítko a ozvalo se zaburácení plynovejch hořáků.

„Uf," oddechl jsem si, že už to mám za sebou.

Jeden ze zřízenců k nám přistoupil, hluboce se uklonil a pozval nás na pohoštění v místnosti 28.

Pohoštění? hrklo ve mně.

V místnosti 28 byly připravený lusky edamame, nudle soba a suši v krabičkách. Suši miluju, ale mezi těma napůl spálenýma mrtvolama jsem do sebe nedostal ani kousek. Vicekonzulka se neostýchala a kousky ryby s rýží do ní padaly jak Němci do krytu. Když jsem ji viděl, tak se mi navalovalo, proto jsem se radši díval do rohu s květinovou výzdobou a proklínal Radoviče i všechna jeho budoucí pokolení. Pak jsem hrál na mobilu tetris, dokud se pro nás nevrátil zřízenec.

„Ladobiču-san?“ zeptal se.

„Ano, ano, Radovič,“ dovtípila se vicekonzulka mnohem dřív než já.

„Místnost číslo 48, prosím,“ uklonil se zřízenec.

„Copak ta freak show nikdy neskončí?“ zašeptal jsem.

„Už jdeme do finále,“ odpověděla ona. Vyvolala ve mně bláznivou naději, že už si jen vyzvedneme urnu a budeme z toho domu hrůzy konečně moct odejít na vzduch.

Místnost 48 byla jakousi zvrácenou hříčkou propojená kremační pecí s místností 18, kde obřad začal. Zřízenec zase zmáčkl tlačítko na zdi kremační pece, která teď tiše odpočívala a vrněla jako dobře nažraný zvíře. Rozklepaly se mi ruce. Dveře pece se otevřely a vyjel z nich rošt s ostatky. Nad ním se tetelil horkej vzduch jako nad asfaltkou na Hané v létě. Bál jsem se, že mě omráčí zápach, ale cítit nebylo nic.

Na plechu před náma ležely na vrstvě jakýhosi poprašku zbytky hobojistových kostí, některý vcelku, jiný rozpadlý

na prach. Napříč byl přimontovanej kus plechu, jakási lesklá polička. Na tu zřízenec obřadně položil porcelánovou urnu zdobenou jemným kvítkem. Byla prázdná.

Zřízenec nám podal podušku, na který ležely dřevěný hůlky, podobný těm, co jsme jima jedli suši, pro každýho pár, a zase se obřadně uklonil.

„Nechce se po nás… že ne?“ zašeptal jsem. Vicekonzulka si povytáhla rukávy saka a pustila se do práce. Nabírala hůlkama malý kůstky a rychle je ukládala do urny. Kývla na mě, ať se přidám. S hůlkama zacházím skoro stejně obstojně jako Japonec, ale řeknu vám, že mi to svinstvo třikrát upadlo, jednou dokonce na koberec. Větší kosti jsme museli vzít společně, každej z jedný strany.

„A proto v Japonsku nikdy, za žádných okolností, nesmí dva lidi brát naráz hůlkama jedno sousto, jen při pohřbu,“ mrkla na mě vicekonzulka.

„Já už hůlky nikdy nevezmu do ruky!“ odsekl jsem.

Zřízenec občas nenápadně nakoukl do urny a jakýmsi tloukem kosti v urně trochu rozmáčkl.

„A nakonec *nodobotoke*, ohryzek,“ řekla vicekonzulka vážně, „protože vypadá jako Buddha.“

Nevím, jestli ta ženská byla prostě psychopatka, nebo už se tak adaptovala na kulturu, kde se děti odmalička učí hůlkama sbírat kosti svých blízkých.

Když zřízenec pokládal na urnu víko, byl jsem už na cestě ven. Na toalety jsem to stihl, ale cestou mě dávivej reflex opustil. Seděl jsem před východem z krematoria a skrz slzy koukal na světle růžový květy kamélie.

„Cigaretu?“ zeptala se vicekonzulka a podala mi načatej balíček.

„Jak to přijde,“ řekl jsem plačtivě, „že to je jednu chvíli kolega, *hadaka no cukiai*, přítel, se kterým jsi byl společně nahej v lázni, a za dva dny se hrabeš v jeho kostech?“

Vicekonzulka pokrčila ramenama a dlouze vyfoukla kouř: „Urnu předají přímo kurýrní společnosti, všechny náležitosti už jsem vybavila. Zavolejte někomu doma, pomůže vám to.“

Začalo znovu pršet, dešťový kapky padaly na květy kamélie a jedna mi uhasila cigaretu. Mávnul jsme na taxík a vydal se směrem k hotelu; ráno musím brzy chytit vlak do Ósaky, abych se přidal k orchestru.

Věrná Emi a palindrom psaný v odloučení

青柳の	*Aoyagi no*	Z větví
枝にかかれる	*Eda ni kakareru*	zelené vrby
春雨は	*Harusame wa*	visí jarní déšť
糸もてぬける	*Ito motenukeru*	jako
玉かとぞ見る	*Tama ka to zo miru*	perlový náhrdelník

Prší. Je to vytrvalý déšť střední síly, jestli do rána nepřestane, zůstanou na cestách velké louže a hortenzie na dvoře a stromy na zahradě budou podmáčené. Kapky padají na střechu zahradního domku, pod kterou leží Emi, a po těžkém řetězu stékají do velké kádě vedle domku, jež už je tak plná, že přetéká a rozlévá se na trávník. Emi se zachvěje chladem a přitáhne si přikrývku blíž k bradě. Ohřívadlo už vychladlo. Nohama se Emi dotýká Kenzovy strany lůžka, jako by si vybavovala jeho obrysy, jako by si její nohy vzpomínaly na místa a úhly propletení s jeho, slepě pod pokrývkou zahmatá rukou, ale Kenzovo místo je studené a prázdné. Taky jeho vůně už je pryč, služebná i přes Emin výslovný zákaz vyprala jeho ložní prádlo, všechno, co po něm zbylo, už existuje jen v Eminých nespolehlivých vzpomínkách. Tu měsíčnou noc, kdy ji zezadu beze slov a trochu hrubě miloval na trávníku pokrytém okvětními lístky slivoní a ona tiše plakala a otírala si slzy, aby je Kenzo neviděl, tu